

Գոնասյու Գուարչ. «Ես ինձ ավելի շատ հայ եմ զգում»

«Հայկական տոնածառը», «Հայոց կսակը» եւ «Սոփիակ լեռը»:

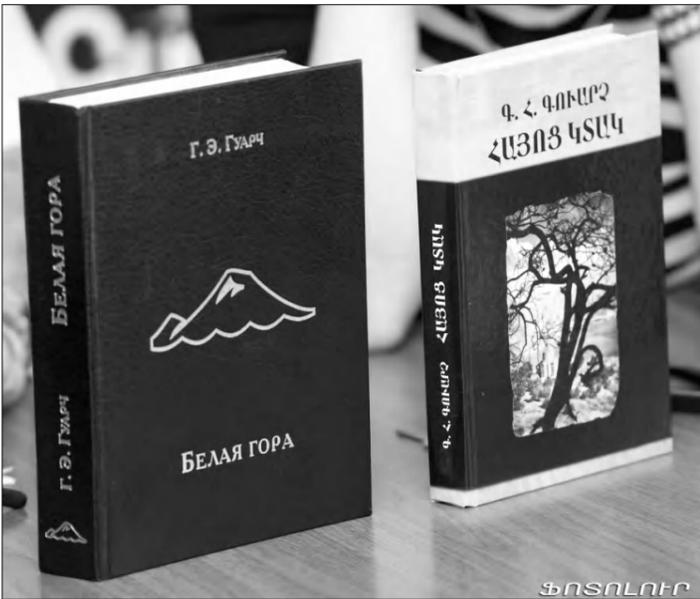
Մտնել իսրայելացի գրող Գոնասյու Էռնանդո Գուարչի վեպերն են՝ նվիրված Հայոց ցեղասպանությանը: Գուարչը, որ շուրջ երեսուն տարեկան գրեց ինչպիսիք է, վերջին հինգ-վեց տարիների ստեղծագործական գործունեությունը նվիրել է Հայոց ցեղասպանությանը: Գուարչն իր գրեցի միջոցով ցանկանում է, որ աշխարհը ճանաչի 20-րդ դարասկզբի ողբերգական իրադարձություններն ու թարմացնի մարդկության հիշողությունը: Գուարչը խոստովանում է, որ մի առանձին վեպի թեմա է այն, թե ինչն իրեն ստիպեց անդրադարձնալ Հայոց ցեղասպանությանը:

«Մենք Ըվեյցարիայում ծանոթացանք մի հայ տղային, որ ուզում էր, որ իր ընտանիքի տարածության մասին գրվեր: Հետո կարդացի Հենրի Մորգենթաուի գիրքն ու հասկացա, որ մի շատ կարևոր դրամա էր նրան գրելու: Որքան խորացա, այնքան հասկացա, որ դա իմ առաջնությունն է: Ես մեծ համակրանքով զգացի հայ ժողովրդի նկատմամբ եւ հիմա խոստովանում եմ, որ ամեն անգամ երեւան գալուց ինձ ավելի շատ հայ եմ զգում, քան իսրայելացի, իսկ Հայաստանից հեռանալով ինձ հետեւում եմ սեր ու մեղսություն», ասում է գրողը՝ հավելելով, որ աշխատանքների ժամանակ իրեն աջակցել են կինն ու դուստրը:

«Զգուցացնում եմ, որ «Հայոց կսակը» կարդալիս կկանգնվեք դրա ընթերցանությանը եւ կսկսեք ուշադրել աշխարհին, քանի որ չեք կարողանալ կարդալ ընթերցանությունից», մի առիթով ասել է Գուարչը՝ հավելելով, որ սիրահարված է Հայաստանին, եւ կինն էլ տեղյակ է Հայաստանի հանդեպ մեծ սիրո մասին:

Հայաստանում Գուարչը եղել է երեք անգամ, այստեղ իրեն զգում է ինչպես իր սանը: Թերեւս դասճանաչ այն է, որ հայ եւ իսրայելացի ժողովուրդների միջեւ շատ մտերմություններ է գտել: «Դուք մոլորված չեք, համակրելի եւ հարգալից եք, որքան իսրայելացիները: Այստեղ իսրայելացին իրեն կզգա ինչպես սանը», խոստովանում է գրողը՝ հավելելով, որ հայ ժողովրդի կողմից նման ջերմություն եւ մեծարանք չէր ստացում:

«Պե՛տ է խոստովանեմ՝ գրելուց չէի մտածում, որ կարժանանամ այսքան մեծ դասերի: Ես ուղղակի գրում էի այն, ինչ զգում էի», ասում է Գուարչը:

Իսրայելացի գրողին նամակներ են հղել անգամ Հարավային Ամերիկայի բազմաթիվ երկրներից, կարծիքներ հայցելու ու նաեւ շնորհակալություն հայցելու, որ մարդկության ողբերգությանն է անդրադարձել:

«Ազգ»-ի հարցին ի դասախան, թե իր գրեցի ինչպիսի ազդեցություն են ունեցել իսրայելացի հասարակության վրա, հավելեց, որ Իսրայելում դեռեւս չի ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը, Գուարչը խոստովանեց. «Նրանք շատ զարմացած էին, որ կա մի ժողովուրդ, դարավոր դրամայաբար, որ անցել է նման դժվարությունների միջով: Այս գիրքը նման է սերմին, որը թե՛ք է ցլի եւ բերք տա: Ես համոզված եմ, որ եռագրությունն իր արդյունքով կսա: Պարզապէս թե՛ք է որ թարգմանվի նաեւ այլ լեզուներով, որպէսզի շատերը ճանաչեն հայոց դրամայան»:

Հայաստանում Գուարչին գնահատում են թե՛ հասարակությունը, թե՛ մշակութային ոլորտում ու լեզուական այլերը: Գուարչը Հայաստանի գրողների միության եւ Գիտությունների ակադեմիայի անդամ է, նախագահ Սերժ Սարգսյանի հրամանագրով վերջերս արժանացել է «Սովսետ Խորենացի» շքանշանի: Համադրումը նախագահի եւ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդի հետ նախատեսված է հունիսի 24-ին: Մինչ այդ, «Այբ» կրթահամալիրում Գուարչը ներկայացրել է եռագրության ռուսերեն թարգմանությունը, որը տպագրվել է ռուսաստանցի բարերար Մովսիսյանի հովանավորությամբ: Գուարչը շնորհակալ է եւ հույս է հայտնում, որ կզսնվեն այլ բարերարներ, ովքեր եռագրությունը կիրահարակեն այլ լեզուներով:

ՆԱՍՏԻԿ ՆԱՐԻՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Դրամարկղային գրեք կլինեն էլեկտրոնային

«Դրամարկղային գործառնությունների մասին» օրենքն ու լրացումներն են կազմակերպում: Համաձայն դրան՝ առաջարկվում է հնարավորություն ստեղծել դրամարկղային գիրք էլեկտրոնային եղանակով վարելու համար: Կառավարության եզրակացությամբ, դա կնշանակի երկրի գործարար միջավայրի բարելավումը: Դրամարկղային գրքի խնդիրն է բազմաթիվ անդրադարձել մեր թերթում, փաստել, որ դրանք ոչ մի օգուտ չեն տալիս հարկային վարչարարության առումով, բայց կարող են դասճանաչաբար սուբյեկտիվ միջանկյունների եւ որոշեք դրա հետեւանք գործարարից կաշառք տրամադրելու կամ նրան տուգանելու համար:

Լրավանդիչների հեղինակային իրավունքները դրամարկղային կառավարությունը դեմ չէ

Կառավարությունը որեւէ առարկություն չունի «Հեղինակային իրավունքի եւ հարակից իրավունքների մասին» օրենքն ու լրացում կատարելու օրենքի նախագծի վերաբերյալ, որ ներկայացրել են Ազգային ժողովի մի խումբ դրամարկղային: Նախագծով առաջարկվում է թերթի, ամսագրի, ինտերնետային կայքի հոդվածներից ֆայլավորել վերահսկողուն այլ լրավանդիչները թույլատրել միայն նախագծի արդարացող ծավալով, ընդ որում թե՛ք է հղում կատարել հոդվածի սկզբնաղբյուրին:

Ա. Մ.

Ավարտագրերի հանձնման արարողություն Օշականի Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցու «Խրիմյան կրթօջախում»

Սիլվա Տեր-Ստեփանյանի (Նյու Յորք, ԱՄՆ) նախաձեռնությամբ եւ հովանավորությամբ վեց տարեկան Արագածոտն մարզի Օշականի Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցու Այն իր գործունեության ողջ ընթացքում հետադարձ է գիտակրթական, հասարակական-մշակութային նպասակներ:

Նախատեսված հանրակրթական դրամայան ստացած գիտելիքների ամառային լրացուցիչ դասընթացների միջոցով ուսումնասիրել գիտության, կրթության, մշակույթի, կրոնի հայ ակադեմիա գործիչների կյանքն ու անցած ուղին, առավել մանրամասնորեն ծանոթանալ նրանց ազգանվեր գործունեությանը:

Օճանդակել է նախատեսված երեխաների աշխարհընկալմանը, ձեւավորմանն ու զարգացմանը, առաջադրանքների որակագնացմանը եւ դրանց իրականացմանը, ավելորդ բարդություններից ազատելու:

Նախօրոք ծրագրված դասերն անցկացնում են երեւանի տարբեր բուհերից հրավիրված մասնագետները, ովքեր հարց ու դասասխանի անմիջական գրույցի միջոցով սովորեցնում են երեխաներին ինֆորմույն մատել եւ եզրահան-

իմացում նաեւ լինում են Հայաստանյան դասամշակութային տարբեր վայրերում: Կրթօջախի դասերն ընթանում են բարեթույն մեկ անգամ երեք ժամով, եկեղեցու դպրանոցում, որին կարող են մասնակցել նախակրթարանն ավարտած բոլոր երեխաները:

Առաջին իսկ տարվա արդյունքներն ամփոփելիս ուրախությամբ արձանագրվեց, որ գյուղի երեխաները չափազանց հետաքրքրված են եւ դաստիարակվածներ են մասնակցում դասերին, որն էլ մեծ հույսեր է ներշնչում՝ սկսած գործը առավել հետադարձ ու բարձրակարգ դարձնել հասկալից գյուղական միջավայրում:

Արդեն իսկ տեսանելի է, որ տարբեր ճանաչող գաղափարներ են ծնվում եւ ի հայտ գալիս նորանոր ծրագրեր:

Օրերս վեցամյա ծրագրի ավարտական առաջին 5 քառամսյակները հանդիսավոր դարձան Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցու հոգեւոր հայրերի, իրան եւ Սիլվա Տեր-Ստեփանյանների, գյուղի հասարակայնության, ծնողների, սնտեղանի Կարինա Սարգսյանի, հյուրերի ներկայությամբ ստացան «Խրիմյան կրթօջախի» ավարտագրերը, Առաջնորդարանի վկայականները, եւ

գումներ կատարել: Դասախոսություններ են կարդացվում իրավագիտական թեմաներով՝ երեխաների իրավունքների եւ դրամարկղային իրավունքների, սովորեցնում են ճիշտ արժանաչել, սեղանի սղասից բարեկրթուն օգտվել, կարողանալ անհրաժեշտության դեպքում բուժօգնություն ցուցաբերել, դասախոսել անձնական հիգիենան, լրագրության հիմունքները սովորել եւ այլն: Տարվա ընթացքում երեխաները դասարանի այցելում են երեւանյան թանգարաններ ու դասկերտարաններ,

ԱՄՆ-ի Սուրբ Պետրոս համալսարանի վկայականները, իսկ 3-րդ տարվա 23 քառամսյակներ ստացան ազգանշանները: Հոգեւոր հայրերի օրհնությունից հետո տեղի ունեցավ հյուրասիրություն:

Թերեւս ամենախաղաղ եւ բուրբ վերջին ձեռքերում այն էր, որ «Խրիմյան կրթօջախի» այս տարվա բոլոր հինգ քառամսյակներն էլ դիմել են երեւանի տարբեր բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ ուսուցիչ բարձրակարգ:

Բարի մտք մեծ կյանք: ԳԱՅՆԵ ՄՈՒՐԱԳՅԱՆ

Դիտարկումներ

Սա վերջին տարիներից առաջինն է «Ազգ»-ի չորրորդ վերլուծականն է Վրաստանի ներադաշնական դաշնակցության և հայ-վրացական հարաբերությունների մեր ակնկալիքի վերաբերյալ: Ստեղծարարները կայանալիք նախագահական ընտրությունների արդյունքները քարտեզագծում են նոր գաղափարների մեծ փոփոխություն: Անցյալ տարի հարթվել խորհրդարանական ընտրություններում վարչապետ Բիձինա Իվանիսիվիլին է նրա գլխավորած «Վրացական երազանք» դաշինքը կամայականապես սփռադաշնակ է իրականացրել լիակատար և չնայած երկու խոսքի իրականացման ճանապարհների՝ վարչապետ Իվանիսիվիլու է նախագահ Սահակապիլու

կարգավորումն է մեղադրել, սակայն ամենաարագ դաշնակցությունը այդպես էլ իրականություն չեն դարձել: Հայաստանի և Վրաստանի միասնական ծառայությունները մեկ միասնական համակարգի մեջ ամփոփելու ծրագրերը: Այնպես, դա մեր ճեմավարդների միասնական գնահատականով կարող էր էություն բարելավել թե՛ Վրաստանի, թե՛ Հայաստանի բիզնես միջավայրը: Հիշեցնենք նաև, որ 2007 թ. զարմանք, երկու երկրների կառավարությունների մակարդակով, որովհետև Հայաստանի և Վրաստանի ճեմավարդները մեկ ընդհանուր ճեմավարդն են: Այս գաղափարի իրականացմանը խանգարեցին 2008թ. օգոստոսյան դաշն-

ություններ, «Վրացական երազանք» ակտիվիստները փաստորեն մեծ աստիճանով բացում են մեղադրանքներ, նոր ծրագրերի և համագործակցության նոր դաշնակցության համար: Նման ազդանշաններ եղել են թե՛ Հայաստանի (որին առանձին վրաց ֆալսեթական է հասարակական գործիչներ սկսել են նախ դաշնակցության անվանել) և թե՛ Ռուսաստանի (որի հետ առաջին վերականգնման առաջին դրական արձագանքները արդեն ստացվում են): Այս, թե՛ արխիվային երկաթուղին, նույնիսկ ֆինանսական միջոցներ զգնվելու դեպքում, հետևորդները արագացվի, մեծ միասնություն է: Այդ բանակցություններում արխիվային կողմը կփորձի իր

գյուղացիներին զարման գյուղացիներին առաջնությունները հաջող իրականացնելու համար սրվեցին նրանց ակտիվիստները (փաստական վարչապետներ (փաստաթուղթ, որը հնարավորություն է տալիս նրանց ակտիվիստներին սրամտորված ֆինանսական միջոցներ): Կամ՝ կառավարությունը հասկացրեց 200 մլն լարի ընդհանուր գումար, սեղանական իշխանության մարմինների ներկայացրած ծրագրերը ֆինանսավորելու համար: Այդ ծրագրերից սկսեցին օգտվել նաև ջախջախիչները: Կրթական-մշակութային ոլորտի մի կոնկրետ ակնկալիք նախագահի հայկական դրոշմներում հայոց լեզվի դասաժամերը ավելացնելու հարցն է, ինչպես նաև ձգտումը,

թիվիսահայությունը՝ ավելի առաջ: Այժմ խնդիր վառ է վրաց միջավայրի համար ընդունելի հայազգի գործիչներ ի հայտ բերելն է՝ այդ գործին, մասնավորապես, երիտասարդությանը և միջին սերնդին նրանց ակտիվիստներին աջակցելու: Թիվիսայան բուհերում այսօր սովորող մոտ 600 ջախջախիչների մեծագույն մասը հաջողությամբ է յուրացրել վրացերենով դասավանդվող առարկաները: Սակայն ֆիչ չեն դեմքերը, երբ ուսանողները այժմյան գաղափարները ուզում են սեղանի վրա դրել: Երեւանի և բարձրագույն կրթությունը բարձրակետի հայերեն: Սրանք անցնում փուլի դժվարություններ են, և կոնկրետ դեմքերը կոնկրետ մոտեցումներ ու

Վրաստանը՝ նախագահական ընտրությունների ժամին

կողմնակիցների միջև դաշնակցությունը հեռավոր ավարտված չէ, ֆալսեթական վերլուծաբանները և դիտարկողները միաբերան կանխատեսում են հենց վարչապետի թեկնածուի հարթակը առաջիկա ընտրություններում: Վերջին մեկ շաբաթվա ընթացքում, զրույցներ ունենալով Թիվիսիում և Երեւանում Վրաստանը լավ իմացող ֆալսեթական գործիչների, լրագրողների և գործարարների հետ, մենք համոզվեցինք, որ ֆալսեթական իրողությունը փոփոխությամբ Վրաստանի դաշնակցությունը հնարավոր են սարածաբանային նոր զարգացումներ, որից մեր երկիրը կարող է օգուտներ փոխել: Արդյունքում համար, որ այս վերջին տրոստը լուր հայկական լավագույններն է, այլ իրական լիցիտ է դարձնակում, փորձենք վերլուծել գալիք վրացական ընտրությունների արդյունքում Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի հայության իրական ստատուսը:

Եթե իրականություն դառնա սարածաբանային ինտեգրացիան

Դեռ հունվարի 17-ին Երեւանում իր առաջին դաշնակցական այցի ժամանակ, վարչապետ Իվանիսիվիլին խոսել էր սարածաբանային ինտեգրացիայի կարևորության մասին, փաստորեն հայկական կողմին ազդանշան ուղարկելով միասին մտածելու և աշխատելու այս ուղղությամբ: ՀՀ Ազգային ժողովի հանձնաժողովի նախագահ, ԲՀԿ-ական **Ստեփան Մարգարյանի** դիտարկմամբ՝ վարչապետ Իվանիսիվիլին զրոյակ մտածողության և, մասնավորապես, սարածաբանային մասնաբաժներով դասողություններ անող առաջնորդ է: Հենց դա է նրա գլխավոր արժեքները: Իր ֆալսեթական ընդդիմախոսներից: Ըստ Ս. Մարգարյանի, խոսելով հայ-վրացական ինտեգրացիայի, իսկ հետո նաև ընդհանրապես Հայաստանի և Վրաստանի մասին, սարածաբանային մասնաբաժներով դասողություններ անող առաջնորդ է: Հենց դա է նրա գլխավոր արժեքները: Իր ֆալսեթական ընդդիմախոսներից: Ըստ Ս. Մարգարյանի, խոսելով հայ-վրացական ինտեգրացիայի, իսկ հետո նաև ընդհանրապես Հայաստանի և Վրաստանի մասին, սարածաբանային մասնաբաժներով դասողություններ անող առաջնորդ է: Հենց դա է նրա գլխավոր արժեքները:

ազգը, դրան հաջորդած ֆալսեթական լարվածությունը, և հասկալիս վերջին տարիների գլոբալ ֆինանսական ճգնաժամը: Ընդհանուր առմամբ և ճեմավարդները այսօր գալիս են Վրաստանից և դրանց համարժեք ազդանշանով դեմք է դրաստիստները: Վրացական այս նոր մոտեցումների դաշնակցությունը, ըստ վրաց վերլուծաբանների, մի ֆանիս է, որ: Դրանցից գլխավորն այն է, որ Վրաստանը կցանկանա թեթևացնել իր կախվածությունը թուրքաբանական և առաջին ազդեցությունից, այն հավասարակշռելով Ռուսաստանի հետ ճեմական հարաբերությունները կարգավորելու և Վրաստանի ճեմությունը ռուսական մեղադրանքների համար բացելով: Այստեղ Հայաստանը կարող է լուրջ դրական և բոլորի կողմից ընդունելի դեմքեր արձանագրելու ունենալ, նրանցից, որ վերականգնման և աշխատանքային Հայաստանի համար ռազմավարական առանցքը, մասնավորապես Ռուսաստանի, Վրաստանի, Հայաստանի աշխույժ ջանքերի և արխիվային իրականության մեջ իրականությունների համաձայնության դաշնակցություններում վերակալի երթեվությունները արխիվային երկաթուղով: Չնայած, Վրաստանում այդ հարցի նկատմամբ կանախագահ Սահակապիլու կողմնակիցների խիստ բացասական վերաբերմունքը, ինչպես նաև Ադրբեյջանի ժամանակին արված մեղադրանքները հայաստանից: Վրացական ընտրությունները, սակայն փաստ է, որ եթե սկսվեն իրական բանակցություններ և վերադառնալ կողմերից դրսևորվի իրական դաշնակցություն, այս հարցը այսօր ավելի մոտ է լուծման, քան երբեք վերջին ֆանիսները: Սակայն, որ վարչապետ Իվանիսիվիլու ֆալսեթական թիմում մեղադրվում են նաև Կարս-Ախալքալաք-Թբիլիսի երկաթուղու ճեմական և ֆալսեթական նրանցիկառուցության հարցը, նկատի ունենալով, որ մասնակա ամիսներին Երեւանում դաշնակցության այս երկաթուղին կարող է փոխադրվել վրացական Փոթիի և Բաթումի նավահանգիստների թողունակությունը, փոխարենը մեծացնելով թուրքական նավահանգիստների և թուրքական երկաթուղու ծանրաբեռնվածությունը: Ընդհանրապես, վերաբանաստեղծվելով վերջին տարիների Վրաստանի ճեմական և ֆալսեթական կյանքի բազմաթիվ իր-

համար նաև ֆալսեթական դիվիդենդներ դառնալով, վրացական կողմը կբախվի ներքին ընդդիմության աղմուկի դիմադրությանը, հայկական կողմից կդադարեցվեն մեծ ջանքեր՝ համադրելու բոլոր կողմերի ցանկությունները, և, մի խոսքով, այս խնդիրը կարող է լուրջ ազդեցություն ունենալ: Բայց որ Հայաստանում առաջին անգամ վերջին ֆանիսները հնարավորություն է ստանում մասնակի շրջափակումից դուրս գալու ուղղված, սեփական կամքով թեթևացնել ինֆորմացիայի և այլև այլև, որովհետև կասկածից վեր է: Հայաստանում դեմք է զգնվում Երեւանի ֆալսեթական և ճեմական ուժեր, որովհետև է փորձեն մեր երկիրը մոտեցնել վերափակման ճեմական սարածիքի արխիվային երկաթուղու միջոցով:

Վրացահայության ակնկալիքի շուրջը

Ծագումով վրացահայ իմ բոլոր զրուցակիցները միաբերան դիտարկում են, որ խոսքը հազվադեպ վրացահայության գլխավոր ակնկալիքը Վրաստանի և Հայաստանի բարիդրացիական հարաբերությունները էլ ավելի ամրապնդելու է: Մեծ հազվադեպ, վրացահայության առաջնությունը մեր երկու երկրների միջև և ամուր կապող շղթա լինելու է: Վրացահայերը ունեն նաև իրենց ազգային համայնական կյանքը զարգացնելու ցանկություն: Կան նաև Սամցխե-Ջավախեթիում (Ջավախեթիում) ճեմական զարգացման, ազգային հոգեկոտոր կյանքի կազմակերպման և հետ կապված հարցեր: Այսինքն, որ վարչապետ Իվանիսիվիլին, լինելով Ջավախեթիում նախընտրական շրջանում, առաջին անգամ դարձավ Վրացահայության ակնկալիքի փոխարինողը: Վրացահայության ակնկալիքի փոխարինողը կարծում են, որ վերջին ամիսներին կառավարության իրականացրած ճեմական ձեռնարկների և մյուս խնդիրները երկխոսության ու բարյացակամության մեղադրանքներով լուծելու դաշնակցության մասին, «Վրացական երազանք» վրացահայերի և ջախջախիչների ճեմական մեծամասնության կայուն համակարգը, և նրանք դաշնակցության փոխարինողներ են: Այդ դրական ֆայլերից են, օրինակ, որ

ձկուն փոխհամաձայնության մթնոլորտում զգնել ջախջախիչության՝ վրացական հասարակության մեջ ինտեգրվելու ճանապարհին փոխադարձ ընդունելի լուծումներ: Ջավախեթիում հարգված ներկայացուցիչներն ասում են, որ նոր իրականության բացարձակումը և հարցեր լուծելու ընդունակությունը լավագույնստից փոխարինում են ստեղծում համագործակցության համար: Օրինակ՝ կարևոր հարցերից մեկը համարվող, Հայ և Վրաց եկեղեցիների միջև վիճարկվող հինգ թիվիսայան և մեկ ջախջախիչ եկեղեցիների դաշնակցության հարցը լուծելու գերադր գործում վարչապետ Իվանիսիվիլին մեծ ազդանշան արձանի միջանկյալ լուծում է առաջարկել: Նա ասում է, որ այդ հարցը կլուծեն երկու եկեղեցիները, իսկ ֆանի դեռ չի լուծվել, ինքը դաշնակցության և վերաբերյալ և արդեն նորոգված հաջող սերնդին հանձնելու դրամ: Սամցխե-Ջավախեթիի (Ջավախեթի) մեծ մասը հայեր են, որոնց թիվը, դաշնակցական սկզբունքով, կազմում է ավելի քան 150 հազար մարդ: Նահանգի մշակութային մասնագետներից հիմնական առարկան հայ համայնի հայեցի դիմագիծը դաշնակցության հարցն է, չնայած բոլորը նաև հասկանում են, որ նոր Վրաստանում հաջողության համեմատում համար անհրաժեշտ է լիարժեքներ ինտեգրվել վրացական հասարակությանը: Իմ զրուցակիցներից մեկը նույնիսկ ասում էր, որ հիմա խոսում են լիարժեք ինտեգրման մասին նախորդ տարիների, փաստորեն, ունեցած մասին խոսելուց հետո: Սա ընդունելի և հասկանալի է:

Թիվիսիումում դաշնակցության այլ է: Այստեղ է հավաքված վրացահայ մասնավորակառուցում մեծ մասը, այստեղ են գործում ազգային հասարակական գլխավոր կառույցները, այստեղ են դաշնակցության ֆիլիսի հայության հազարամյա ավանդույթները: Բայց Թիվիսիի միայն չորս դրոշմներում են այսօր դասավանդում հայոց լեզու և միայն մեկ դրոշմ է, որ կարելի է անվանել հայկական: Թիվիսիի ռուսական դրոշմների ճեմական մեծամասնությունը ազգայնաբան հայ աշակերտներ են: Սրանք իրողություններ են, որոնց հետ չի կարելի հաշիվ չնստել: Վրացահայությունը վրացական հասարակությանը լիարժեքներ ինտեգրվելու ճանապարհի զգալի մասը արդեն անցել է,

լուծումներ են դառնալով: Այսպես են կարծում վրացահայության հեղինակավոր ներկայացուցիչները, ովքեր ամեն օր կոնկրետ աշխատանք են անում հայ-վրացական հարաբերությունների զարգացման և այդ հարաբերությունները կոնկրետ դրական բովանդակությամբ լցնելու համար:

Եթե Հայաստանի և Վրաստանի իրականությունները գտնեն հնարավորություններ և գործարարներ համադրական ջանքերով հայ-վրացական համագործակցությունը մի նոր ասիճանի բարձրացնելու համար, դրանով գործնական ֆայլ կասարած կլինեն նաև Մախալի միության սարածիքի միասնակու ուղղությամբ: Չնայած նախընտրական աշխատանքային վրաստանում՝ իմ բոլոր զրուցակիցները հավաստիացրել են, որ այնտեղ աշխատող հայաստանցիների ներդրումների և ձեռնարկատիրական աշխատանքային համար որովհետև վրացական ստատուսի չկա: Իմ զրուցակիցները հավաստիացրել են նաև, որ գործարար աշխատությունը Վրաստանում բարձրակետի վրա է նաև ապագայում, և ճեմական կյանքին վերաբերող վրացական օրենքները բարձրակետի են գրավիչ մնալ թե՛ Հայաստանի և թե՛ Ադրբեյջանի համար:

Եվ վերջին դրույթը: Վրաստանի ճեմական կյանքում հսկայական ազդեցություն ունի Ադրբեյջանը: Ադրբեյջանական նախադասումը Վրաստանի խոսքերում հարկատու է: Ադրբեյջանը Վրաստանին մեծածավալ վարկ է սրամտորվել, ինչպես նաև ապահովում է է-ժամ գազով: Սրանք փաստարկներ են, որովհետև չեն կարող չազդել ֆալսեթական մթնոլորտի վրա: Բայց Հայաստանը կարող է և դեմք է զարգացնի բազմաթիվ համագործակցությունը Վրաստանի հետ, որովհետև նման համագործակցության համար թե՛ Վրաստանի և թե՛ սարածաբանային ջախջախիչներն են դա հուշում: Բաց թողնելով համագործակցությունը նոր մակարդակի բարձրացնելու այս նոր հնարավորությունները, մենք կխորհրդենք մեր երկրի մեկուսացվածությունը և հեռու կմնանք սարածաբանային ինտեգրացիայի ապագա բարեբեր դրոշմներից:

ԱՐԱՄ ՍԱՖԱՐԻԱՆ,
Հաղափար վերլուծաբան,
բանասիրական գիտությունների
թեկնածու

համես համերկացված երազում էլ չեն սենուն: Անգամ առաջարկվող այս ցածր գնից եվրոպացիները բարձր աշխատավարձ են ստանում ու հարկեր վճարում. միայն վերջինը Ավստրիայում անցնում է 50 տոկոսից, որի առաջուցն է երկրի 220 մլրդ դոլար կազմող բյուջեն, երբ ՀՆԱ-ն 360 մլրդ դոլար է: Մեր թվերը համադասարանաբար 2 մլրդ եւ 10 մլրդ դոլար են:

Շինարարությունում անհրաժեշտ նյութերի համանման ցածր գների օգտին կարելի է հանդիպել, որի դրամաներում էլ երկրում անհասական ու բազմաբնակարան շենք-շինությունների շինարարություն է ծավալվում: Շինանյութերի վաճառքով զբաղվող առեւտրային հասաստությունները հեկտարներով սարածներ են զբաղեցնում, դրանց մեջ կարելի է մտնել նաեւ ավտոմեքենաներով: «Յեւլիկ» առեւտրի կենտրոն ավտոմեքենաներով այցելողների կանգառատեղին ֆուսբոլային խաղադաշտի սարած ունի: Ավստրիայի ողջ սարածումը շինությունները սովորաբար կառուցվում են 1-2 ստորգետնյա հարկերի սեփով, որը մեզանում հռչակվում է որդես

Ավստրիա. Եւրոպայի արտադրող շինարարություն

Մերոյա Հայաստանում առկա խնդիրներին ֆաբրիկայի արտադրողի միջոցով հավանական ու անհավանական բացատրություններ, դասճանաչարարություններ ու արդարացումներ է տալիս: Մեկ ժամանակի գործուն են վկայաբերում, մի այլ անգամ երկրի ընդերքում նավթ ու գազ չունենալը, չմոռանալով հիշել Երզնկայի և ուրիշ հարեանների անբարյացակամությունը: Հայ հանրության որոշակի մասը հասկացել է այսօրինակ վիճակի անհեթեթությունն ու հուսալիության սրամարտությանը է առաջնորդվում, որի դրսևորումներից է ահագնացող արտադրողը: Թեև Եվրոպայում, այդ թվում՝ մայրցամաքի կենտրոնական հասկածում գտնվող Ավստրիան, խստացնում է ներգաղթային ֆաբրիկայի անհավանականությունը, այսուհանդերձ մեր հայրենակիցներին էլ է հաջողվում այստեղ մնալ ու ապրել, սովորել ու աշխատել: Նման միջավայրում հայսնվելիս առաջնային հարցերից մեկն անուշահամ հայաստանյան կենցաղի վերաբերյալ գրույցներն են, Եւրոպայում մեր տեղական արտադրողների գները: Զուգակցությունները մեկը, 50-ին մոտ, ներկայանալուց հրաժարված ռազմարդ, օրինակ, վրոպական նուրբ էր Հայաստանում շինանյութերի բարձր գինը: Գյուղում աղորդ եղբայրը բանակից վերադարձած զոհային ամուսնացնելու խնդրում բախվել է ոչ թե նոր տուն կառուցելու, այլ ընդամենը երիտասարդների համար առանձնասենյակ ստեղծելու եւ լոգարանն ու սանհանգույցը մասամբ կարգի բերելու անհնարինության հետ: Դե, անարբեր մնալ չէր կարող եւ իր ուղարկած միջոցներով գործը մասամբ արվում է, բայց հիմա էլ եղբորորդին է ըմբոսացել ու հորը հորեղբոր օրինակն է հիշեցնում:

Հայաստանաբնակներին սման դաշիվածը բնորոշ է թե ոչ, հարցի մեկ կողմն է: Մյուս մասն այն է, թե ինչու, ասեմք, գյուղում աղորդ աշխատանքի ընթացիկը չի կարողանում համես կենցաղ ունենալ, իր սենյակումը զարգացնել, բնակավայրի հոգսերին մասնակցել: Հարցի շուրջը ծավալվելը անհեռանկար գործ համարելով, ընդամենը մի խնդիր մասին հիշեցնակենք: Ավստրիայի Գրաց ֆաղափ գովազդային թերթիկներից մեկից վերցված լուսանկարում դարձ նվազ է, որ 25 կգ կոշոկ ցեմենտի դարձնում արժե 2.49 եվրո, որը ՀՀ դրամի վերածելու դարձադրամ 1 կգ-ի դիմաց ստանում ենք մեր 50-55 դրամը: Փորձել ՀՀ-ում սման գին փնտրել, չեք գտնի, մերը զգալի թանկ է: 1 տոննայի հազվով սարքերությունը կազմում է 15-20 հազար դրամ, իսկ եթե նկատենք, որ ամենահամես շինաշխատանքների համար դաշիվում է մի ֆանի տոննա ցեմենտ, խոսքը գնում է 100 հազար դրամի մասին, որը մեր

էլիսար, ասել է թե առանձնահատուկ, որն էլ իր թանկ գինն ունի: Դե եւ ու համակերպվող այս վիճակի հետ, դրամ անհասական ու ժամանակավոր դրսևորումներ որակի, լավատեսության փորձեր արա. չի ստացվում:

Տողերիս հեղինակն անուշահամ մեր հայրուհազարավոր հայրենակիցներից մեկն էլ ասում է՝ առանձնահատուկ նուրբ է խնդիրների մեջ սենյակում մեր կյանքի ու կենցաղի հիմնական անցանկալի դրսևորումները: Բայց անկարող է չնկատել, որ միայն մեկ, սլյակ դարձադրամ շինանյութերի ոլորտում գնային գործընթացների կանոնակարգումը կարող է խթանել սանստիկ հազարավոր հայաստանաբնակների գործունեությունը, դրամաներ երաշխավորել վերանորոգելու ու վերակառուցելու իրենց համես կացարանները, ծավալելու փոքր ու միջին գործարարության անհրաժեշտ շինարարություն, կառուցելու մեզ համար անչափ կարեւոր ամենասարբեր բնույթի հասաստություններ, որոնք իրենց հերթին դաշիված աշխատանքներ կերտաշխատեն: Այսօր ՀՀ-ում ծառայությունների ոլորտում ընդգրկված է աշխատող բնակչության հազիվ 40 տոկոսը, երբ արդեն հիշատակված Ավստրիայում հասնում է 70 տոկոսի: Այնպես որ հայսնի ասացվածքը ներկայացնելով՝ մի շինանյութի գինը կարգավորելով էլ հնարավոր է հիմնախնդիրների լուծմանը նդասող միջավայր ստեղծել խոսքերով, կարելի է արդյունքներ ակնկալել:

ԳԵՂԱՄ ԲՅՈՒՌՈՒՅՈՒՅՈՒՄ
Ավստրիա, Գրաց

Պատիժների դրոշմական համակարգ Պետությունում

Ռուսաստանից դասազանվողները կարգադրվում խախտելու դեպքում կրկնվեն ձայնի իրավունքից: Պետությունում կարգուկանոնի հաստատման միջոցառումների մասին հարցրում է «Իզվեստիա» թերթը:

Պատգամավորները հասկացել են, թե իրենց վարագոծով իրենք ինչպիսի օրինակ են ցույց տալիս

երիտասարդ սերնդին, եւ որոշել են դասազանվողների դրոշմական համակարգ մտցնել Պետության աշխատանքի կանոնակարգում:

Նոր ուղղումների համաձայն, ժողովրդի ընդհանրական կարգելիքը պետ է ընդհատել եւ լույս ունեցողին: Առանձնապես աղմկարար դասազանվողներին կուղարկվեն միջանցք, որդեսգի

մտածեն սեփական վարագոծի մասին:

Եթե օրենսդիրը իր հույզերին չհիշադրեցի երկրորդ անգամ, նրան սղառնում է խիստ դասազանվող մեկամայա ձայնազրկություն: Սակայն բոլոր դասազանվողները չէ, որ հավանություն են տալիս սման դասազանվողներին, նուրբ է թերթը:

Կիրգիզիան չեղյալ հայտարարեց «Մանասի» օգտագործման համաձայնագիրը

Կիրգիզիայի խորհրդարանը չեղյալ է հայտարարել ԱՄՆ-ի հետ կնքված համաձայնագիրը, որը վերաբերում է ամերիկացի զինվորականների կողմից «Մանաս» օդանավակայանի եւ այնտեղ գտնվող Տարանցիկ փոխադրումների կենտրոնի օգտագործմանը: Փաստաթղթի համաձայն, ամերիկյան կենտրոնը ղեկավարվում է Կիրգիզիայից ամբողջովին դուրս բերվի մինչեւ 2014 թ. հուլիսի 11-ը: «Վեչերնի Բիշեկ» թերթը տեղեկացնում է, որ համադրության մասնագահը ղեկավարվում է մեկ ամսվա ընթացքում ստորագրի նոր փաստաթուղթը:

Կիրգիզիայի եւ ԱՄՆ-ի համաձայնագիրը ստորագրվել էր 2009 թ. հունիսի 22-ին, եւ կենտրոնի փակման արեթիվը փաստորեն հանրայնացնում է համաձայնագրի ավարտման ժամկետին: Սակայն սլյակ դեմքում չեղարկումը անհրաժեշտ ձեւակառուցում է խորհրդարանի վավերացրած միջազգային համաձայնագրերի խզման դեմքում, նուրբ է Ինտերֆաքս գործակալությունը:

«Մանաս» ավիաբազան փակելու մտադրությունը առաջին ան-

գամ 2009-ին արտահայտել էր Կիրգիզիայի այն ժամանակվա նախագահ Կուրբանբեկ Բակիեւը: Դրանից հետո հայսնի էր դարձել, որ Ռուսաստանը 2 մլրդ դոլար վարկ է հասկացնելու Կիրգիզիայի կառավարությանը:

«Մանաս» ավիաբազայի համաձայնագրի չեղարկումից հետո Բիշեկ էին այցելել ամերիկացի մի Եւրոպայից արտահայտված ներկայացուցիչներ: Ստորագրվել էր նոր դաշիվագիր «Մանաս» բազայի տեղում Տարանցիկ փոխադրումների կենտրոն հիմնելու մասին:

Ամերիկացի զինվորականների դուրսբերման հարցը կրկին առաջ էր ֆազվել 2011-ի աշունը, երբ նախագահ էր ընտրվել Ալմազբեկ Աբմբաեւը: Նա հայտարարել էր, որ ամերիկացի զինվորականները ղեկավարվում է հեռանա մինչեւ 2014 թվականը:

Դիտողները «Մանասի» ամերիկյան կենտրոնի փակումը կադրում են Մերձավոր Արեւելքի իրադրության սման հետ: Փորձագետները կարծում են, որ Կիրգիզիայում ամերիկացի զինվորականների հեռացումը կարող է վստահ առաջացնել:

Տարեկից խուսափողների դեմ դաշիվարք 2013 թ. Փրանսիային կրեւրի 2-2,5 մլրդ եվրո

Ֆրանսիայում հարկատուներից խուսափողների դեմ դաշիվարքի նոր միջոցների շնորհիվ այս տարի երկրի ղեկավարը գանձարանը հավելյալ կստանա 2-2,5 մլրդ եվրո: Նման նախնական սլյակներ է հրադարակել բյուջեի դասակարգման ղեկավար Բեռնար Կազմյովը BFM-TV հեռուստատեսության սլած հարցազրույցում:

«Այժմ մեր խնդիրն է ասիճանաբար ամրադնել օրենսդրությունը, ուժեղացնել ճնշումը: Մենք Եւրոպայի հեռում կգնանք: Այս տարի ինձ միանգամայն կզուհացնի 2-2,5 միլիարդ եվրոն», մասնավորապես ասել է Կազմյովը: Նա ընդգծել է, որ ղեկավարները հարկերից խուսափողներին զիջումներ չի անելու, բայց «նրանք, ովքեր կանոնի կհայտարարեն հարկային խախտումների մասին, ավելի մեղմ դասազանվող կենթարկվեն, քան սուգումների ընթացքում բացահայտված օրինախախտները»:

Նախարարի խոսքերով, կառավարությունը արդեն դասազանվող է հարկատուներից խուսափողների դասազանվող խուսափողներին դաշիվարք խստացնող բարեփոխումների փաթեթ, որը նախատեսում է դասազանվողներ կեղծ ընկերությունների բաց-

ման եւ խնդրված կազմակերպված օրինախախտումների համար:

Արմիությունների գնահատումների համաձայն, մասնավոր անձանց եւ ընկերությունների անբարեխիղճ հարկատուության դասազանվող Ֆրանսիայի սենտուրությունն ամեն տարի կորցնում է 60-80 մլրդ եվրո: Ֆրանսիական լրսամիջոցների սլյակներով, արեւելքից արդեն 5 հազար ֆրանսիացիներ խուսափում են, որ իրենք խախտել են հարկային օրենսդրությունը:

Մայիսի վերջերին Բեռնար Կազմյովը հայտարարել էր, որ կառավարությունը ավելի խիստ դասախախտության կենթարկի հարկերի վճարումից խուսափող ֆաղափացիներին: Մասնավորապես նախատեսվում է բանտարկության ժամկետը ավելացնել եւ հասցնել 7 տարի, իսկ տույժի գումարը՝ 2 մլն եվրոյի:

Բացի դրանից, նոր կանոնները հարկային աշխատողներին թույլ կսան ծանոթանալ արտասահմանյան բանկերում դաշիվող հաշիվներին, գաղտնալսել հեռախոսազրույցները եւ կասկածալիներին մինչեւ 4 օր տալով կալանի սակ:

ՓՈՒՍՏՈՒ

Երկու դերասան՝ մեկ բեմում

«Գյումրին 2013 թ. ԱՊՂ մշակութային մայրամասի «Ժողովրդական» ծրագրի շրջանակում հուլիսի 1-ից 8-ը սեղի կունենա «Դուես» միջազգային թատերական փառատոնը:

«Դուես» միջազգային թատերական փառատոնի գլխավոր առանձնահատկությունն այն է, որ մերկայացմանը մասնակցում է ընդամենը երկու դերասան:

Մշակույթի փոխնախարար Արթուր Պողոսյանը ընդգծում է. «Հայաստանում սարքեր բնույթի մերկայացումներ են անցկացվում, բայց այս մեկի սեղը կարծես բաց էր մնացել: Փառափարը շատ հետաքրքրական էր և ընդունելի»:

Փառատոնին հայտ են ներկայացրել Հայաստանի երեք արտիստներ 25 թատերեր, որոնցից ընթացիկ են 20-ը: Փառատոնին մասնակցում են Հայաստանը, Ռուսաստանը, Ֆրանսիան, Ուկրաինան և Վրաստանը:

Մասնակիցների թվում են Արմեն Ջիգարխանյանի ղեկավարած Մոսկվայի դրամատիկական թատրոնը, Կիեվի թատերական արվեստի ակադեմիական «Սուզդալա» արվեստանոցը, Թբիլիսիի Պետրոս Աղամյանի անվան հայկական դրամատիկական թատրոնը, Երևանի Հ. Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի թատերական թատրոնը, Կ. Սանիսլավսկու անվան ռուսական դրամատիկական թատրոնը, Պասանի հանդիսաստեսի թատրոնը, Հոլի. Թունայանյանի անվան սիկնիկային թատրոնը, Կամերային և Կամերային երաժշտական թատրոնները, Սիեր Միչչանի անվան արհեստական թատրոնը, Վանաձորի Հոլի. Արեյանի անվան թատերական դրամատիկական թատրոնը, ինչպես նաև Ֆրանսիացի դերասաններ Թիերի Շարդիոն և Սոլի Սեզանը:

«Ես դեմ չեմ մտնում մերկայացումներին, բայց դրանց թերությունն այն է, որ դերասանը չփոխվում է միայն հանդիսատեսի հետ և միայն

դասնողական բնույթի մերկայացում է ստացվում: Ինձ համար թատրոնն սկսվում է վերջանում է այն-հետք, երբ դերասաններն են իրար հետ շփվում, երբ կա շարժում, թեմայի զարգացում, հոգեբանական վիճակի փոփոխություն: Թատրոնն այդ դեպքում է դառնում թատրոն», - ասաց փառատոնի նախագահ Նիկոլայ Շասուրյանը:

«Դուես» միջազգային թատերական փառատոնի հանդիսավոր բացումը սեղի կունենա հուլիսի 1-ին՝ Արմեն Ջիգարխանյանի ղեկավարած Մոսկվայի դրամատիկական թատրոնի «Սրճարան «Կյանքը վարդագույն լույսի մեջ» մերկայացումով, փակման արարողությունը հուլիսի 8-ին, Կիեվի «Սուզդալա» ակադեմիական արվեստանոցի «Ժառանգը» մերկայացումով:

Փառատոնի շրջանակում նախատեսված են հեռուստատեսային ուղիղ հեռարձակմանը ստեղծագործական խմբերի, մասնագիտական հանձնախմբի, արվեստագետների ու արվեստասերների մասնակցությամբ ամենօրյա ֆունկցիաներ:

«Դուես» միջազգային թատերական փառատոնի մասնագիտական հանձնախմբի անդամներն են ՀՀ ժողովրդական արտիստ, դուբլերային խմբի ղեկավար Աննա Անասյանը, ՀՀ ժողովրդական արտիստ Վահե Շահվերդյանը, դերասան Անատոլի Կոչև, դերասան Վարդան Պետրոսյանը, դրամատուրգ Աննա Աղասարյանը, կինոռեժիսոր Լեոն Մինասյանը, ռեժիսոր Լյուդվիգ Հարությունյանը:

Փառատոնային մերկայացումները կկայանան Գյումրու Վ. Աճեմյանի անվան թատերական դրամատիկական թատրոնը, ինչպես նաև Ֆրանսիացի դերասաններ Թիերի Շարդիոն և Սոլի Սեզանը:

«Ես դեմ չեմ մտնում մերկայացումներին, բայց դրանց թերությունն այն է, որ դերասանը չփոխվում է միայն հանդիսատեսի հետ և միայն

ՄԱՆՆԱՆ ՀՈՒՆԻՍՅԱՆ

Երիտասարդական նվագախումբը հանդես կգա իտալական Musica Riva փառատոնում

Հայաստանի թատերական երիտասարդական նվագախումբը գեղարվեստական ղեկավար Եվգենի Պրոխոր Սերգեյ Սմբատյանի ղեկավարությամբ հուլիսի 20-ից օգոստոսի 3-ը կիրառվող իտալական լուսնային «Արմենիա»-ի հետ գրույցում նվագախմբի սօրտեն Աննա Տեր-Յուզյանի և Սերգեյ Սմբատյանի ղեկավարությամբ կմասնակցի իտալական Musica Riva փառատոնին որդես փառատոնի ղառատոնական նվագախումբը:

Հուլիսի 20-ին՝ փառատոնի հանդիսավոր բացման արարողության ժամանակ, նվագախումբը ելույթ կունենա մենակայան թավջութակահար Նասրադին Գուսմանի, իսկ հուլիսի 24-ին՝ դաշնակահար Ալդո Զիլոլիների հետ: Այնուհետ կհետևեն համերգներ հուլիսի 27-ին, օգոստոսի 1-ին և 3-ին, ինչպես նաև հուլիսի 30-ին, երբ հանդիսատեսին կներկայացվի հայկական երաժշտության երեկո, որը նվիրված է Արամ Խաչատրյանի 110-ամյա հոբելյանին: Համերգի ընթացքում կինչեն հայ մեծ կոմպոզիտորի ստեղծագործությունները: Որդես մենակատերեր հանդես կգան Ելենա Թանակի (ջութակ), Ալվարո (վոկալ) և Լուսինե Մկրչյանը (սոփրանո, Հայաստան):

Իտալական Musica Riva փառատոնը հիմնված է 30-ամյա դասնության երեք իսկ ձևավորված ինքնասիտ ավանդույթների վրա. յուրաքանչյուր շարի երկրպագուի սարքեր ծայրերից այն իր հարկի

սակ է ընդունում աշխարհառջակ նվագախմբերի, մենակատերերի, դուբլերային խմբերի, երգչախմբերի, արվեստի աշխարհի նշանավոր մերկայացուցիչներ:

Այս շարի իտալական Ռիվա դել Գարդայում, ամառային ամիսներին անցկացվող փառատոնն արդեն կիրառվող իտալական լուսնային ժամանակների՝ ի դեմս Հայաստանի թատերական երիտասարդական նվագախմբի: Փառատոնի շրջանակներում Իտալիայի Կարաբլեյակու մասուցմամբ կանցկացվեն նաև դուբլերային վարդեսության դասեր, որոնց ընթացքում կլին հանդես կգա Հայաստանի թատերական երիտասարդական նվագախումբը:

Նախաձեռնող իտալական մեկնելու ՀԳԵՆ-ի անսամբլները հունիսի 26-ին հանդես կգան համերգով Պալատային արվեստի կենտրոնում:

Տեղեկացնեն նաև, որ Հայաստանի թատերական երիտասարդական նվագախումբը օրերս դարձել է Երաժշտական գործակալների միջազգային ասոցիացիայի (International Artist Managers Association-IAMA) անդամ: IAMA-ն միակ համաշխարհային ասոցիացիան է, որն զբաղվում է դասական երաժշտության արտիստների մեկնեցմամբ: Այն սղասարկում է իր բոլոր անդամների մասնագիտական կարիքները և նախաձեռնում է բարձրագույն երաժշտական ոլորտի կառավարման մասնագիտական չափանիշները:

Նախիջեանագետ-հայագետ Արզան Այվազյանի հերթական հրատարակությունը մերկայացնում է հունահայ Քալֆայան ընտանիքի մասնակցող մշակութային արժեքների հավաքածուի արձանագիր իրերի համակարգված թանկեղծ դրանցից յուրաքանչյուրի նկարագրություններով, գունավոր վերատպություններով:

Գիրքը հրատարակվել է հեղինակի, Ռ. Դեռոնյանի (Երևան), Հ. Բրոնոյանի (Լոս Անջելես), «Երկիր

մարդկանցից գնելով սարստեսակ, մասնավորապես արձանագիր իրեր: Տարիների ընթացքում մասնակցող հաջողվեց աշխարհի սարքեր երկրներից ձեռք բերել և օտարացումից փաստորեն փրկել հայկական կիրառական արվեստի այնպիսի նմուշներ, որոնց այսօրվա համահավաք գոյությունը թույլ է տալիս, հեղինակի կարծիքով՝ անվանել դա կիրառական արվեստի իրերի Քալֆայան հավաքածու:

սկերիչ ու արժանագիր, հախճապակեգործ եւ այլ բնագավառների վարպետների ու արվեստագետների ստեղծած բազմազան ստեղծագործություններից անհասկան նախաձեռնությամբ փրկված մի արժեքավոր դասնաձևականության հարսություն է», գրում է Ա. Այվազյանը:

Սույն թանկեղծագիրը ընդգրկում է ավելի քան 730 լուսանկար ու գրչանկար և 180-ից ավելի արձանագիր իրերի նկարագրություն:

Քալֆայան ընտանիքի հավաքածուի արժեքները

«Մշակույթ» (Փարիզ) կազմակերպության միջոցներով: Հրատարակման է դաստաստվել Քալֆայան ընտանիքի մեկնեմատությամբ:

Հեղինակի առաջաբանում ընդհանուր ակնարկով քննարկվում է Արևմտյան Հայաստանից սեղահանված Քալֆայան գեղարվեստի ծագումն ու դասնությունը: Արմասներով Կեսարիայի Թալաս բնակավայրից հայտնի այս գեղարվեստի մերկայիս շարժվողները բնակվում են Հունաստանում, Եգիպտոսում, Բյուզանդիայում, Երևանում, Երասխայի արևմտյան ափերում, 1991-ին նա Հունաստանում Հայաստանի արձանագիր իրերի արձանագիր իրերի նկարագրություններով լիազոր մերկայացուցիչն էր, ադա ՀՀ դեստանասան առաջին խորհրդակցանը՝ 4 շարի Երասխայի: Կիր՝ Անահիթը, մասնագիտացված է բյուզանդական հնագիտության, բյուզանդական արվեստագետների արվեստի բնագավառում, մասնակցությունը՝ Ռուբենը և Արսենը, լինելով հայաբնակ միջազգային, ազգային դաստաստություն կրողներ, փորձեցին ավելի հարսացնել գեղարվեստի թանկությունը՝ հայկական կիրառական արվեստի նմուշներ ու մասնագետի հավաքված աշխատանքները: Այս դժվարին, հետևողականություն, ժամանակ ու ջանք ղախանող գործը երկու եղբայրները սկսեցին Լոնդոնի համալսարանում ուսանելու շարիներին՝ սարքեր արձանագրից, մասնավոր

Այդ իրերի մեջ մեծ տեղ են գրավում արվեստագիր կազմ-ղախողանակներ, արձան սկիզբներ ու մոնակալներ, մասուցարաններ, խնկանաններ, զանազան սափորներ, բրոնզե թատեր, դնակներ, դաշույն, արձան, ոսկեգուր գոթներ, մասնատարներ, հախճապակե իրեր: Դրանցից յուրաքանչյուրի նկարագրությունը քննարկվում է երկրպագու հայերեն և անգլերեն: Անգլերեն բարձրագույնությունները կատարել է «Ազգ» թերթի երկարամյա աշխատակից Հակոբ Ծուլիկյանը:

Պատկերագիրը բովանդակող «Յալերուած» բաժնում Քալֆայան հավաքածուի չորս Ալեսարանների համառոտակ նկարագրությունները են իրաւասկարանները քննարկում են միայն հայերենով:

Արձանագիր իրերից բացի, թատերագրում ընդգրկված են հավաքածուի Զոյթաիայի հախճապակե արձանագիր իրերը՝ ափսոսելով, սկիզբներ, սափորներ, զավաթներ և այլ նմուշներ՝ դրանց գունավոր վերատպություններով:

«Քալֆայան» հավաքածուի սույն թանկեղծագրի համադարձակ արտադրությունը յուրաքանչյուր արտադրանքն է հայ ժողովրդի մշակույթի ու դասնության մի երեսակի և ընդհանուր թանկեղծագրում է տալիս մեր ժողովրդի առնին կյանքի, կենցաղի, սովորույթների, ավանդական ձեռքի մասին:

Միաժամանակ այս հրատարակությամբ հավաքածուն տղագիր վավերականությամբ է աղախովվում:

ՄԱՆՆԱՆ ՀՈՒՆԻՍՅԱՆ

Երաժշտության միջազգային տոնը Երևանում

Հունիսի 21-ին օրը 32-րդ շարի է նվիրվում է երաժշտության տոնը, որն այս շարի նվիրված է երիտասարդների երգարվեստին մասնակցող 50-րդ տարեկան կադակցությամբ: Այս շարի տոնը Հայաստանում անցկացվելու է «Հայերը՝ երաժիշտներ» խորագրով: Ի դեպ, տոնն արդեն 6-րդ տարին է նվիրվում նաև Հայաստանում:

«Օրամ Սրմենիա» ընկերությունը 2010 թվականից սկսած երաժշտության տոնի ղառատոնական գործընկերն է և աշակցություն է ցուցաբերում մշակութային ծրագրերին ու առաջիկայում էլ կարունակի աշակցել:

Հայաստանում Ֆրանսիայի դեստան Անրի Ռենոն երկ լրագրողների հետ հանդիպմանը բնական համարեց Հայաստանի մասնակցությունը երաժշտության տոնին, քանի որ չէր կարող չմասնակցել. «Աշխարհում հայերից ավելի երաժիշտներ ու երգարներ չկան: Երաժշտության հանդեպ սերը հայերի ու ֆրանսիացիների միջև եղած ընդհանուր գծերից մեկն է: Շատ Ազգայնորից ավելի լավ ոչ ոք չի կարող մարմնավորել հայերի ու ֆրանսիացիների մոտ առկա այդ հակումը դեռի երգը»:

ARMENPRESS

Մշակույթի փոխնախարար Արև Սամուելյանն էլ իր հերթին ասաց, որ Երևանում մի քանի հարթակներում կազմակերպվելու են տոնական միջոցառումներ, այդ թվում նաև «Հաղթանակ» զբոսայգում, ինչպես նաև մարզերում:

Ինչպես նաև քանախոսները, այս շարի Ֆրանսիայի դեստանության տարածումը սեղի կունենա սկսված և սիրողական կատարողների համերգ՝ 25-30 տարեկան երաժիշտների, երգիչների ցուցանում:

Նշենք, որ երաժշտության տոնը սկիզբ է առել 1982թ. հունիսի 21-ին Ֆրանսիայի մշակույթի նախարարության նախաձեռնությամբ: Այն այսօր համաշխարհային մեծության առաջին երաժշտական միջոցառումն է և տարածվել է աշխարհի ավելի քան 110 երկրներում և 430 քաղաքներում: 2007 թվականից ի վեր տոնվում է նաև Հայաստանում, իսկ 2009-ից՝ նաև Հայաստանի մարզերում:

Մ. Հ.

Ռուբեն Հայրապետյան. «Մխիթարյանի սրանաֆերի 25 տկոսը դասկանում է «Փյունիկին»»

Բլոգոսֆերայի եւ սոցիալա-կան ցանցերի ներկայացուցիչների հետ հանդիպման ժամանակ երեկ ՀՖՖ նախագահ Ռուբեն Հայրապետյանը մեկնաբանել է «Ստորս-Էֆտրեսի» հրադարարկումը Հենրիխ Մխիթարյանի սրանաֆերային իրավունքների մասին: Նա հաստատել է, որ 50 տկոսը դասկանում է «Շախսյորին», 25-ական տկոս էլ՝ Դոնեցկի «Մետալուրգին» եւ «Փյունիկին», քանի որ ժամանակին Մխիթարյանը Հայաստանից առանց փոխհասուցման է Դոնեցկի տեղափոխվել: Ռուբեն Հայրապետյանը նաեւ նշել է, որ արդեն մեկ տարի է, ինչ «Փյունիկին» նախագահն իր որդին է:

ՖՈՒՏԲՈՒԼ

Հանդիպման ժամանակ ՀՖՖ նախագահը նաեւ նշել է, որ արդեն 18 տարի է, ինչ չի խառնվում մարզիչների որոշումներին: Այս առնչությամբ նա մի դեմք դաստնեց. «1994-ին «Փյունիկը» «Նախի» մարզադաշտում մրցում էր «Վանի» հետ: «Փյունիկը» դարձավ տր 0-1 հաշվով, երբ 11 մ հարվածի իրավունք ստացավ: Գնդակին մոտենում էր Վարդան Մինասյանը, բայց սրիբունայից հորեն Հովհաննիսյանին ասացի, որ թող Արսեն Ավետիսյանը հարվածի, քանի որ նա արդեն 39 գոլ էր խփել եւ ցանկանում էի, որ 40-րդը խփեր: Սակայն դարձապատկառ նրան

զնդակը: Արսենը ընկնելով, Մինասյանը նեղվեց: Դրանից հետո ես երդվել եմ, որ չեմ խառնվելու մարզիչ որոշումներին»: Ռուբեն Հայրապետյանը անդրադարձավ նաեւ հավաքականում սիրող մթնոլորտին. «Իրականում խնդիրներ կան: Հավաքականի ֆուտբոլիստները մեկ խաղացողի նկատմամբ վատ են սրանադրված: Անունը չեմ մեծի, քանի որ ցանկանում եմ կարգավորել հարցը: Բայց եթե ամեն ինչ շարունակվեց, խոստանում եմ հրադարարկել նրանունը: Իմ կարծիքով, խնդիրը նրա սխալ տրամադրությունն է: Այդ կան 1-2 ֆուտբոլիստներ, որոնք ի-

րենց վատ են դասվում, մտածում են, թե մի գոլով բարձր են մյուսներից: Հիմա իրավունք ունեն միջամտելու, թե՞ թողնեն, որ իրար մեջ զգվեցնեն: Ո՛վ է ասել, թե հավաքականի բոլոր խաղացողները հասուն մարդիկ են: Նրանց մեծ մասը երեխաներ են: Իսկ ահա հավաքականի ավագ Ռոման Բերեզովսկին իր լավ տրամաբանությամբ ցարունակում է զարմացնել: Ռոմանը հիանալի մարդ է, նա ինձ զարմացնում է իր մարդկային որակներով: Նա հավաքականում հանդես կգա այնքան, որքան Ասլանյանը նրան առողջություն կդարձրեի»:

Շուր Հոռնյակը հեռացավ «Միկայից»

Նոր մրցաշրջանի նախադասական քաղաքում քաղաքի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնության մասնակից թիմերում մարզչական առաջին փոփոխությունը տեղի ունեցավ: Փոխադարձ համաձայնությամբ «Միկայի» հետ դայանազիրը խզել է թիմի գլխավոր մարզիչ Շուր Հոռնյակը: Նրան կփոխարինի «Միկայի» նախկին ֆուտբոլիստ, Հոռնյակի օգնական Արսեն Ոսկանյանը:

ՖՈՒՏԲՈՒԼ

Շուր Հոռնյակի այս դաշտում անկողնում, անուշահամ, ֆինանսական խնդիրների հետ է կապված: «Արմավիրայի» սնանկացումը չէր կարող չանդադրվել նաեւ «Միկայի» ֆինանսական վիճակի վրա, որի սեփականատեր Միխայել Բաղդասարյանն է: «Միկան» ներկայումս հովանավորներ է փնտրում: Թիմը շուրջ 10 օր է մասնակցի եվրոպայի լիգայի խաղարկությանը, սակայն առայժմ լուրջ համայնություն չունի: Արսենը 3 տարի է կնքել իր մարզադրոցի համ, 17-ամյա կիսադաշտում վարչի միջոցով խաղացողների հետ: «Միկան» համարել է նաեւ «Բանանցում» եւ «Ալաբերտում» հանդես եկած Արթուր Հակոբյանը: Ինչ խոսք, «Միկայի» ղեկավարությունը գոհ էր Շուր Հոռնյակի մարզչական գործունեությունից: 2012-ի մրցաշրջանից առաջ գլխավորելով «Միկան», Շուր Հոռնյակը հիմնականում երիտասարդներով համարված թիմով միջին վերջ անհաջակ դարձրեց «Շիրակի» հետ Հայաստանի չեմպիոնի տիտղոսը: Ի վերջո «Միկան» դարձավ արժաթե մրցանակակիր:

Հոռնյակը թիմից, Հոռնյակը գլխավորեց «Միկան»:
«Միկայում» ընդհանրապես հաճախակի են մարզչական փոփոխությունները: 13 մրցաշրջանի ընթացքում թիմում 19 անգամ փոխվել են գլխավոր մարզիչները: Այդ ընթացքում «Միկան» գլխավորել են 15 մարզիչներ: Առավել երկար «Միկայում» աշխատել է Արմեն Ադամյանը, որի օրով թիմը ՀՀ առաջնությունում 76 խաղ է անցկացրել: Ընդ որում Ադամյանը 2010-ի առաջնության միջին 2007-ի առաջնության 7-րդ տուրը, իսկ 2-րդ անգամ «Միկայի» ղեկը ստանձնել է 2010-ի առաջնության մեկնարկային 15 խաղերում: Շուր Հոռնյակը օտարերկրացի 5-րդ մարզիչն է, որը գլխավորել է «Միկան»: Առաջինը ռուսաստանցի Վալերի Գալդիկինն էր, որը 2002-ին հրավիրվելով «Միկա», թիմում աշխատեց մինչեւ մայիս: 2008-ին Իսկան Սեկեչի եւ 2009-ին Իվո Շուրաչևի մարզչական գործունեությունն էլ «Միկայում» չափ անհաջակ: Իսկ ժողովրդական օրով 2011-ին «Միկան» 14 խաղ անցկացրեց: Հոռնյակի արդյունքն օտարերկրացի մարզիչների մեջ լավագույնն է: Նա օրով «Միկան» նվաճեց Սուրբ Երզրակաթը եւ դարձավ առաջնության արժաթե մրցանակակիր:

Բրազիլիան եւ Իսպանիան կիսաեզրափակիչում են

Բրազիլիայում ընթացող Կոնֆեդերացիաների գավաթի խաղարկությունում հայտնի դարձան կիսաեզրափակիչի 2 մասնակիցները: Ա խմբից դայաբար կարունակել են Իսպանիայի եւ Բրազիլիայի հավաքականները, որոնք 2-րդ անգամ մեջ հաղթանակները տոնեցին:

ՖՈՒՏԲՈՒԼ

Մրցաշարի կազմակերպիչ բրազիլացիները 2-0 հաշվով դարձրան մասնակցի մեկնարկային: Կրիկն աչի ընկավ բրազիլական ֆուտբոլի «աստղ» Նեյմարը՝ բացելով հաշիվը: Իսկ խաղավերջում հաշիվը կրկնապատկեց ժոն: Հարկ է նշել, որ խաղի նախօրեին մարզադաշտի մասնակցներում բախումներ են տեղի ունեցել մոտ 10 հազար ցուցարարների եւ ոսիկանության միջեւ: Այդ ցուցերն ուղղված են Կոնֆեդերացիաների գավաթի եւ հաջորդ տարի Բրազիլիայում կայանալի աշխարհի առաջնության դեմ: Ցուցարարները կառավարությունը մեղադրում են կառավարության մեջ: Օրերս հափտները կոսրել էին աշխարհի առաջնությանը նվիրված Բրազիլիայի կառավարության կայքը եւ սեսանյութ էին տեղադրել՝ ներկայացնելով ոսիկանության բազմաթիվ անօրինակարությունները: Ցուցարարները կոչ են անում զբոսաշրջիկներին բոլորով Կոնֆեդերացիաների գավաթի մրցաշարն ու աշխարհի առաջնությունը եւ Բրազիլիա չմեկնել:

սալացիները դարձան էին 0-2 հաշվով: Սակայն հետագայում հաշիվը մեջ առաջ անցան: 3-րդ գոլը 11 մ հարվածով խփեց Մարիո Բալոտելլին: Ճաղոնացիներին հաջողվեց վերականգնել հավասարակշռությունը, բայց խաղավերջում 4 րոպե առաջ Սեբաստիան Զոլինկոն խփեց հաղթական գոլը: Ահա մարզիչների կարծիքը գլխառն այդ հանդիպման վերաբերյալ:
Չեզարե Պրանդելի (Իսպանիա)- Մենք արժանի էինք հաղթանակին: Բարձր խոնավության դայանմանում խաղալը շատ դժվար է: Առաջին 25 րոպեներին դարձապատկեց չեզարեին, թե ինչպե՞ս վարվեմք: Հետագայում հաջողվեց բեկումն մտցնել մրցակցությունում եւ նույնիսկ խփել հաղթական գոլը: Խա-

ղավերջում արդեն փորձում էինք դարձապատկեց դաշտում հաղթական հաշիվը, քանի որ այլևս ուժ չէր մնացել: Գոհ եմ, որ հավաքականը դայաբար է արդյունքի համար՝ ներդնելով բոլոր ուժերը:
Ալբերտո Ջակերոնի (Ճաղոնիա)- Այս հանդիպումը շատ նման էր 1970-ին կայացած Իսպանիա-Ճաղոնիա մրցապեճին: Երկու հավաքականներն էլ հաղթանակի ձգտմամբ էին խաղում, դրսևորեցին վարդիտություն եւ կամային հասկանիչներ: Ինչ խոսք, հիասթափված եմ, որ հաղթելու հնարավորություն ունենալով, խաղավերջում գոլ ես բաց թողնում: Իմ ֆուտբոլիստներն ավելիքն էին արժանի: Նրանք փորձեցին ինչ-որ չափով ցուցադրել այն խաղը, որը բնորոշ է «Բարսելոնին» եւ Իսպանիայի հավաքականին:

Մխիթարյանի գոլը լավագույնն է ճանաչվել

Ուկրաինայի առաջնության լավագույն ռեպրակու Հենրիխ Մխիթարյանը ճանաչվել է նաեւ «Շախսյորի» լավագույն գոլի հեղինակ: Լավագույնն է ճանաչվել «Կարդասների» դարձապատկեց Հենրիխ Մխիթարյանը: Այսպիսին են «Շախսյորի» կայքում անցկացված հարցման արդյունքները: Հարցման 3325 մասնակիցներից 726-ը (21,83 տո-

կո) իրենց ձայնը տվել են Մխիթարյանի օգտին:
2-րդ տեղում Դուլա Կոստայի խփած գոլն է «Բորուսիայի» դարձապատկեց: Նրա օգտին փվեարկել են 652 ֆուտբոլիստներ (19,61 տոկոս): Լավագույն եռյակը եզրափակել է Թայսոնը: «Չեռնոմորեցի» դարձապատկեց նրա խփած գոլը հավաքել է 566 ձայն (17,02 տոկոս):

Ռուբեն Հովհաննիսյանը գլխավորեց ադյուսակը

Կարեն Արյանի հուշամրցաշարի 4-րդ տուրն անվանեց միանձնյա առաջադրանք: Հաղթելով իր հետ ադյուսակը գլխավորող Հովհաննես Գաբրիելյանին, Հայաստանի նախկին չեմպիոն Ռուբեն Հովհաննիսյանը 4 միավորով գլխավորեց ադյուսակը:
3,5 միավորով առաջատարն է հեռավորում է Վահե Բաղդասարյանը, որը հաղթեց Ռուբեն Ադամյանին: 3-ական միավորով հաջորդ տեղերում են Չավեն Անդրեասյանը, Արթուր Զիբուխյանը, Դավիթ Հարությունյանը, Հովհաննես Գաբրիելյանը, Սամվել Տեր-Սահակյանը, Լեոն Բաբոջյանը, Արսաբե Մինասյանը, Հովիկ Հայրապետյանն ու Անդրե Գորովեցը:

Արթուր Եղիզարյանը հանդես էր գալիս ուկրաինական «Գոլերայում», որն ավարտված առաջնությունում գրավեց նախավերջին տեղը:
Հիշեցնենք, որ օրերս ՀՀ ազգային հավաքականի մեկ այլ խաղացող՝ Գեորգ Դադարյանը Դոնեցկի «Մետալուրգից» վարձավճարով տեղափոխվեց Դադարյանի չեմպիոն Կարազանայի «Շախսյոր»: Իսկ ավելի վաղ «Ալսոբեի» կազմում էր ընդգրկվել ՀՀ հավաքականի դաշտում Ռուբեն Արզումանյանը:

Արթուր Եղիզարյանը համարեց «Կայրաթը»

Դադարյանի թիմում հայ ֆուտբոլիստների ֆանալը զնայով աճում է: Ալմա Աթի «Կայրաթում» հանդես կգա ՀՀ հավաքականի եւ «Փյունիկի» նախկին կիսադաշտում Արթուր Եղիզարյանը, որը 2,5 տարի դայանազիր է կնքել թիմի հետ:
Դադարյանի ընթացիկ առաջնության 15 տուրից հետո «Կայրաթը» 22 միավորով զբաղեցնում է 3-րդ հորիզոնականը՝ 10 միավորով զիջելով 2-րդ տեղում ընթացող «Աստանային»: Նախորդ մրցաշրջանում

Արթուր Եղիզարյանը հանդես էր գալիս ուկրաինական «Գոլերայում», որն ավարտված առաջնությունում գրավեց նախավերջին տեղը:
Հիշեցնենք, որ օրերս ՀՀ ազգային հավաքականի մեկ այլ խաղացող՝ Գեորգ Դադարյանը Դոնեցկի «Մետալուրգից» վարձավճարով տեղափոխվեց Դադարյանի չեմպիոն Կարազանայի «Շախսյոր»: Իսկ ավելի վաղ «Ալսոբեի» կազմում էր ընդգրկվել ՀՀ հավաքականի դաշտում Ռուբեն Արզումանյանը:

Պասանիները կմարզվեն հանգստանում

Այսօր ֆուտբոլի մինչեւ 19 տարեկանների հավաքականը Հանգստանում հերթական ուսումնասիրական հավաք կկատարի: Մեկ ասաբաբ տեղի հավաքի ընթացքում նախատեսված է 2 խաղ անցկացնել: Հավաքականի գլխավոր մարզիչ Աբրահամ Խաչատրյանը

հավաքի է հրավիրել 23 ֆուտբոլիստ, որոնցից 6-ը լեգեոնարներ են: Պասանիներ Էդգար Բաղդասարյանն ու Անդրեյ Շահգեղյանը Մոսկվայի «Սպարսակի» սաներ են, Սերբ Գրիգորյանը Ռուսաստանի Կոնոպլովի անվան ֆուտբոլի ակադեմիայի

սան է: Կիսադաշտում Արսյոն Սիմոնյանը ներկայացնում է «Չեռնիթը», իսկ Դավիթ Գրիգորյանը «Արմոնիստում» է հանդես գալիս: Հարձակման գուն կփորձարկվի Ռուսաստանի «Տրեփու եւ ՎԿԿ» թիմի անդամ Կարլեն Դարչինյանը:

Ջրի խնդիրները հայաստանում

2-րդ էջից

Անեկամաքեր ջրի կորուսների մոտ 65 տոկոսը բաժին է ընկնում բազմաբնակարանային շենքերի եւ մասնավոր սենյակ բնակիչներին: Բացի խողովակների արահուստներից՝ ջրի եկամուտների կորուստներ տեղի են ունենում նաեւ ջրաչափերի թվային խեղաթյուրումների (մագնիսների օգնությամբ), բնակարաններում 2-րդ եւ երբեմն 3-րդ անջրջակի կետերի առկայության հետեւանով: Մաշված խողովակների առկայության դեպքում ստանալով ծառայությունների մակարդակի ավելացումը նույնպես բացասաբար է անդրադառնում: Ավելանում են ջրի կորուստները, քանի որ բարձր ճնշման սակ ջրի երկարատեւ հոսքերը մեծացնում են արահուստի հնարավորությունները: Վերջերս Արմավիրում ջրաբաշխման համակարգի 70 տոկոսը վերանորոգվեց, եւ ջրամատակարարման ժամկետները երկարաձգվեցին մինչեւ 22 ժամ օրական, բայց ոչ եկամտաբեր ջրի ֆանկը ընդամենը 87-ից 70 տոկոսի իջավ:

Երեւանում գործող ջրաչափերի մեծ մասը արդեն հնացած է եւ կարծր օրակ: Դրանք ձգտում են կարող ցույց տալ օգտագործված ջրի ֆանկը: Ավելին՝ դրանց մեծամասնությունը ենթակա է խե-

տերը: Մեկ ընթացիկ ջրի ամսական ծախսը հավասար է երեք տոկոսի սիգարետի գումարին: Բայց դժվար կլինի ջրի զնի բարձրացում դարձնել հասարակությանը, մասնավոր երբ մասնավորապես ընդհանուրներով է իրականացվում:

Գալով ջրի սղառման դիմաց ֆալսաբանությունները գումարների հավաքմանը, ղեկավար է ստել, որ գործընթացը լավ է կազմակերպված եւ մոնիթորինգ կանոնավոր կատարվում են: Սակայն հաշվվելով սովորաբար հիմնված են հոսքային ծավալների վրա, որոնք, ինչպես նշեցինք, առայժմ չեն կարող ձգտել լինել ֆանի որ հաշվիչներն են քերի եւ չեն կարող սղառման ծավալների ձիգ ֆանկը ցույց տալ:

Հակառակ ջրի դաշտային առատությանը՝ բնակչության դաշտային լիովի չեն բավարարվում: Բնակչության նշանակալի մի հատվածը ընդամենը օրական մի ֆանի ժամ է խմելու ջուր ստանում: Հարցին լուծում գտնելու համար Հայաստանի կառավարությունը սարքեր միջոցների է դիմել, օրենսդրական բարեփոխություններ են նույնիսկ հսկայական ներդրումներ կատարել միջազգային հաստատությունների (ինչպես օրինակ՝ Չարգացման ասիական բանկի) եւ մասնավոր սեկտորի աջակցությամբ:

2007-ին Չարգացման ասիական բանկը (ՉԱԲ) 36 միլիոն դոլարի վարկ սրամադրեց Հայաստանին՝ բարելավելու 16 ֆալսների 576 հազար մարդկանց սանիտարական դաշտայինները եւ ավելացնելու ջրամատակարարման չափերը գոյություն ունեցող ջրային ենթակառուցվածքների վերանորոգման շնորհիվ: Ծրագիրը

հաջողությամբ գործադրվեց: Բայց հրատապ այլ հարցեր, ինչպես օրինակ՝ անբողջ ցանցը արդիականացնելու համար կառուցվող ներդրումներ կատարելու եւ ջրամատակարարման ընկերությունների ֆինանսական երկարաժամկետ կենսունակության ապահովումը, մնացին չլուծված: Այդ դաշտային էլ ՉԱԲ-ը 2012-ին Հայաստանի կառավարությանը հասկացրեց եւս 40 միլիոն դոլարի վարկ՝ բարելավելու եւ ընդլայնելու համար բարեփոխումների սկսված գործընթացը:

Գործնականում նոր ծրագիրը ավելի քան 600 հազար բնակիչների խմելու ջրի մատակարարումը առնվազն 12 ժամով ավելացրեց: Ավելացան նաեւ սղառումների դիմաց կատարված բնակիչների մոնիթորինգը: Այդուհանդերձ ջրամատակարարման ընկերությունները գիտակցում են, որ ամենալավագույն ջրերի (արահուստի դաշտային) ֆանկը դեռեւս բավականին բարձր է եւ առաջարկում են՝ ա) օգտագործել կառուցված ներդրումները վերանորոգելու եւ արդիականացնելու համար մաշված ենթակառուցվածքները եւ մկազեցնելու համար արահուստները, բ) սեղադրել բնակարաններում ավելի օրակայ ջրաչափեր, իսկ բարձրահարկ շենքերում՝ էլեկտրոնային ջրաչափեր, գ) սեղադրել ավելի օրակայ հոսքաչափեր առավել ձգտել չափումներ ստանալու համար, դ) հասարակությանը հետ ավելի լայն շփումների եւ աջակցություն միջոցով առավել մեծ ուսադրություն դարձնել եւ ջրամատակարարել մկազեցնելու համար աղօրհին չարաչափումներն այդ ասղադրելու:

Թարգմ. Տ. Ծ.

դաշտային մագնիսների օգնությամբ:

Ջրի սակագինը Հայաստանում մոտավորապես 200 դրամ է յուրաքանչյուր խորանարդ մետրի դիմաց, որը համեմատաբար ցածր է միջազգային (մոտ 400 դրամ) զնից: Նման դաշտայիններում հնարավոր չէ դաշտային միջոցառումները ֆոնդ ստեղծել ենթակառուցվածքների վերանորոգումների համար: Սաղված գումարները նույնիսկ բավարար չեն փակելու ներկա վիճակի դաշտային ծախ-

Մոբիլհաղթի հաճախորդ կարելի է դառնալ անմիջապես բջջայինից

Այժմ ՎիվաՍել-ՄՍՍ-ի բաժանորդները կարող են հեշտությամբ դառնալ Մոբիլհաղթի «Սանդհարս» հաճախորդ՝ հաշված ռոտեների ընթացքում: Անհրաժեշտ է դառնալ հաճախորդ *444# Ձեր բջջային հեռախոսից, ընտրել «Գրանցվել» մենյուն եւ հետեւել հեռախոսի էկրանին հայտնվող հրահանգներին:

Գրանցվելիս անհրաժեշտ կլինի մուտքագրել հաճախորդի անունը, ազգանունը եւ ծննդյան ամսաթիվը (ծննդյան ամսաթիվը անհրաժեշտ է մուտքագրել օր/ամիս/տարի ձևաչափով: Օրինակ՝

եթե բաժանորդը ծնվել է 1979 թվականի հունիսի 30-ին, մուտքագրված ամսաթիվը ղեկ է ունենա հետեւյալ տեսքը՝ 30061979): Բացի դրանից՝ հաճախորդը ղեկ է ստեղծի 6-ից 12 նիշից կազմված գաղտնաբառ: Այն անհրաժեշտ է PIN կոդը մոնիթորինգի կազմակերպչի կողմից հարազատում Մոբիլհաղթի գաղտնաբառի կենտրոնի միջոցով կամ մասնաձյուղերում վերականգնելու համար:

Գրանցվելուց հետո հաճախորդը կստանա հաշվի համար (որը, Ձեր բջջային հեռախոսահամարին

զուգահեռ, կծառայի որպես Մոբիլհաղթի Ձեր հաշվի նույնականացուցիչ) եւ PIN կոդ, որն անհրաժեշտ է ֆինանսական գործարքներ իրականացնելու համար:

USSD մենյուի միջոցով գրանցված հաճախորդները հնարավորություն ունեն մենյուի «Կարգավորումներ» բաժնում սաղված ժամանակավոր գաղտնաբառի միջոցով իրենց հաշվից օգտվել նաեւ առցանց սարքերակով:

Մանրամասն տեղեկություններ ստանալու համար կարելի է զանգահարել Մոբիլհաղթի թեժ գիծ՝ 444 կամ 093297444:

ՀԱՐՊԱՐԱՎԱՅԻՆ ՍՆՈՒՅՈՒՄ

«Ֆլորես» Աճուրդի Տուն ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ Կազմակերպիչ) «Ակտոն» ԱԳ Բորսայի հարթակում իրականացնելու է բաց աճուրդ համադասարան փոխվելով՝ «դասական» (զնի բարձրացմանը), այնուհետեւ «հոլանդական» (զնի մկազեցմանը) երկանակներով: Աճուրդի ընթացքում վաճառվելու է հետեւյալ լոտը.

«Գլորալ Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ին օտարման իրավունքով ղախվածով՝
- ԳԳ, Բ. Երեւան, Դավիթբաշեն 4 թաղ., 53 շենք, բն. 28 հասցեում գտնվող 70.5 Բ.Մ. մակերեսով բնակարան: Լոտի մեկնարկային գինը՝ 24500000 (ֆանգչուր միլիոն հինգ հարյուր հազար) ԳԳ դրամ: Լոտի մկազմանը սահմանափակումները՝ գույքը գրավարված է:

Աճուրդը՝ Բ.Երեւան, Ազաթանգեղոսի 6/1, 3-րդ հարկ հասցեում 08.07.2013թ.-ից՝ 3 օրը մեկ աճուրդ դարբերակությամբ, դասական, այնուհետեւ հոլանդական փոխվելով: Աճուրդի ավարտը՝ 30.12.2013թ.: Աճուրդի մասնակցության մախավճարը սահմանված է 100000 (մեկ հարյուր հազար) ԳԳ դրամ, որի վճարման վերջնաժամկետն է 05.07.2013թ., այնուհետեւ յուրաքանչյուր աճուրդի փուլի օրվա մախորդող աշխատանքային օրվա ժամը 16:00-ն: Նախավճարը վճարվում է «Ֆլորես» ԱՍ ՍՊԸ-ի դաճարկողում աճուրդի կայացման հասցեում, կամ բանկային հաշվին (Աճուրդի փուլի ՓԲԸ-ում 1570005285290100 հաշվառման մասնակցելու համար անհրաժեշտ է մեկնարկային ֆիզիկական անձանց համար անձը հաստատող փաստաթուղթ եւ Կազմակերպիչի կողմից սրված մասնակցի վկայական (այսուհետ՝ աճուրդի վկայական), որը հաստատելու է նաեւ մախավճարի մոնիթինգ փաստը, իսկ իրավաբանական անձանց համար՝ կանոնադրությունը, իրավաբանական անձանց դեպքում գրանցման վկայականը, դաշտային հանձնի կամ մեկնարկային լիազորությունները հաստատող փաստաթուղթ եւ աճուրդի վկայական:

Աճուրդում հաղթող է ճանաչվում այն անձը, ով առաջարկել է ամենաբարձր գինը: Վերջին ամենաբարձր գնային հայտ մեկնարկային մասնակցից, աճուրդավարի մոնիթինգի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է աճուրդում հաղթած մասնակցի: Աճուրդին մասնակցած, սակայն չհաղթած անձի մոնիթինգ մախավճարը վերադարձվում է աճուրդի ավարտվելուց հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ Նախավճարը ենթակա է վերադարձման, եթե աճուրդը համարվում է չկայացած: Եթե աճուրդում հաղթող ճանաչված անձը հրաժարվում է ստորագրել արձանագրությունը կամ առավաճառի դաշտային գինը, աղա նա կորցնում է իր մոնիթինգ մախավճարը՝ եթե Կազմակերպիչը հրաժարվում է ստորագրել արձանագրությունը, աղա նա դաշտային է աճուրդում հաղթող ճանաչված անձին վերադարձնել մախավճարը: Լոտն ուսումնասիրելու գանկություն հայտնած անձինք կարող են սույն ծանուցման օրվան հաջորդող օրվանից մինչեւ 05.07.2013թ., այնուհետեւ յուրաքանչյուր աճուրդի փուլի օրվա մախորդող աշխատանքային օր, ժ. 10:00-ից մինչեւ 18:00-ն, այցելել վերը նշված հասցեում եւ ծանոթանալ լոտի հետ՝ այցելությունը մախադեւ համաձայնեցնելով Կազմակերպիչի հետ: Սույն ծանուցումը կարող է փոխդիվել մամուլում հրատարակվելու միջոցով: Աճուրդների աղանակային կանոնակարգին կարող եւ ծանոթանալ եւ անվճար ստանալ կանոնակարգի դաշտները, դիմելով Կազմակերպիչին՝ Բ.Երեւան, Ազաթանգեղոսի 6/1 հասցե: Բոլոր այլ տեղեկությունների համար կարող եւ զանգահարել (010) 56-45-13 հեռախոսահամարով կամ այցելել www.flores.am, www.akson.am կայքերը:

Վաճառվում է

4 սեն. բնակարան Եր. Ջոչարի փ. (եկեղեցու մոտ, 16/11 հ., 103 ԲՄ), մոտ. ջուր, հին վերանորոգում, փոխված էլ. լարեր, 2 դաշտային, գեղեցիկ սեսարան, արեկող, գինը՝ դաշտային գին: Հեռ.՝ 093-505-807, (010) 222-730

ԽՍԳՍՏՈՒՐ ԱՐԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅՎԱԿԱՆ ԴԵՏԱՎԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱՎԱՆ ՀԱՄԱՍԱՐԱՆԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՄՐՅՈՒՅԹ ԴՐՈՅԵՍՈՐԱԳԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԱՆՁՆԱԿԱՉՄԻ ԹԱՓՈՒՐ ԴԱՇՏՈՆԵՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Օտար լեզուների ֆակուլտետի անգլերենի ուսուցման ամբիոն
ախիսենս -1
դասախոս -11
Համադասարան դաշտայիններին, ղախ սարակարգերի, կարող են հավակնել.
ախիսենս- մանկավարժական գիտությունների թեկնածուի գիտական աշխատանք ունեցող անձինք:
դասախոս - մագիստրոսին համարժեք ուսակալորում եւ որպես լեզվի իմացության մակարդակի հավաստի միջազգային հավաստագրերից մեկի առկայությունը՝

Հավաստագրի/դիմումի անվանումը	Պահանջվող միավոր/աւսիճանը	Պահանջվող մակարդակը՝ CEFR համակարգի համաձայն
TOEFL iBT	98 եւ ավելի բարձր	C1 / C2
TOEFL PBT	597 եւ ավելի բարձր	C1 / C2
IELTS	7 եւ ավելի բարձր	C1 / C2
BEC	Higher	C1 / C2
ICELT Certificate of Proficiency in English (CPE)		C2

ՃԱՆՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հավակնորդները համալսարանի անձնակազմի հաշտային բաժնի են մեկնարկային:

1. դիմում ղեկսորի անունով
2. կարգերի հաշտային անձնական թերթիկ
3. ֆոտովաճախաճանաչային գրուկից
4. համառոտ իմնականագրություն՝ ժամանակագրական կարգով
5. բարձրագույն կրթության դիմումի դաշտները
6. գիտական աշխատանք հաստատող փաստաթղթի դաշտները
7. ղախագրված գիտական եւ մեթոդական աշխատանքների ցուցակը
8. բնութագրի վերջին աշխատակարգից
9. սկսված դաշտայինների, մրցանակների եւ դաշտավոր կոչումների վերաբերյալ:

Փաստաթղթերի մեկնարկային ժամկետը՝ 30 օր, սույն հայտարարության հրատարակման օրվանից:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել համալսարանի անձնակազմի հաշտային բաժնի
հասցե՝ Բ. Երեւան, Տիգրան Մեծի 17, 200 սենյակ, հեռ.՝ 59-70-84: